

Stanowisko
Zarządu Związku Miast Polskich
w sprawie

projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast
oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta

1. Po rozpatrzeniu na posiedzeniu w dniu 8 lipca br. w Suwałkach datowanego 7 lipca br. projektu rozporządzenia Zarząd Związku **nie wnosi uwag** do przedłożonego projektu.

2. Doceniając wagę zaproponowanych w kilku przypadkach kompromisów Zarząd Związku zwraca uwagę na brak postępu w zakresie oczekiwanego, systemowego uregulowania kwestii granic administracyjnych. Dotyczy to zwłaszcza:

- ustawowego wprowadzenia efektywnych **mechanizmów współpracy w miejskich obszarach funkcjonalnych, w tym zwłaszcza w obszarach metropolitalnych**, w taki sposób, aby granice administracyjne nie stanowiły bariery ich rozwoju (zgodnie z przyjętą właśnie przez rząd Krajową Polityką Miejską 2030);
- uznania procesów urbanizacyjnych za naturalny element rozwoju terytorialnego, którego obiektywnym następstwem mogą i powinny być zmiany granic administracyjnych jednostek zasadniczego podziału terytorialnego państwa.

Uznając przypadek Zielonej Góry za modelowy, a jednocześnie zdając sobie sprawę ze skali trudności w przeprowadzaniu podobnych działań, przypominamy nasze stanowisko sprzed roku, oczekując jego konstruktywnego rozpatrzenia:

„Związek Miast Polskich wielokrotnie zabierał głos w kwestii zmian granic miast, zwłaszcza tych, których rozwój został sztucznie ograniczony przez doraźnie poprowadzone granice administracyjne. Wobec braku postulowanych zmian w przepisach przypominamy, że te, które obecnie obowiązują, **nie uwzględniają w żadnym stopniu wymogów zintegrowanego prowadzenia polityki rozwoju**, opisanego w strategicznych dokumentach rządowych (SOR, KSRR) i uwzględnionego w ostatnich zmianach ustawowych.

Związek dostrzega potrzebę systemowych zmian w obowiązujących w tych sprawach przepisach prawa, z tym, że zmiany te powinny respektować następujące zasady:

- a) zasadniczym kryterium podejmowania decyzji w sprawach zmiany granic, którego nie ma w obecnych przepisach, powinny być - zgodnie z Konstytucją - uwarunkowania zrównoważonego rozwoju;
- b) zasadnicze znaczenie w procesie konsultacji społecznych powinna mieć opinia mieszkańców obszaru, którego dotyczy projektowana zmiana granic;
- c) trzeba określić zasady kontynuacji spraw prowadzonych na obszarze objętym zmianą granic.

Zarząd Związku przypomina jednocześnie specyficzną sytuację miast sztucznie oddzielonych administracyjnie od swego otoczenia, bardzo często ściśle wzdłuż linii zabudowy miejskiej, jaka istniała w dniu podejmowania decyzji o przebiegu granic, kilkadziesiąt lat temu. Dotyczy to szczególnie niektórych dużych miast, a także wszystkich miast otoczonych przez tzw. gminy obwarzankowe, najczęściej mające siedziby w tych miastach i korzystające z ich infrastruktury. Zmiany granic w tych przypadkach rodzą liczne konflikty, które nie mają żadnego uzasadnienia merytorycznego, za to budzą niepotrzebne emocje. **Zasadniczo odmienna jest zmiana granic miast w obrębie gmin miejsko-wiejskich**, która zachodzi co roku w sposób niemal niezauważalny, ponieważ nie ingeruje ona w zasadniczy podział terytorialny. Te miasta mogą bezkonfliktowo zmieniać swoje granice, kierując się wyłącznie uwarunkowaniami rozwoju lokalnego. Wzywamy ponownie do systemowej korekty zasadniczego podziału terytorialnego kraju w tym zakresie” (połączenia tych sztucznych tworów w gminy miejsko-wiejskie).

Suwałki, 8 lipca 2022 r.

Zygmunt Frankiewicz
PREZES ZWIĄZKU